

ÅRSRAPPORT

(Norra Irak)

Räkenskapsåret 2005

Kansliet
Kungsgatan 57D
SE-753 21 Uppsala
Tel. +46-(0)18-14 57 00
Fax. +46-(0)18-14 57 40
info@qandil.org
www.qandil.org

Centralkontoret
60th Road
Erbil, Iraq
Tel. +873-761970 486
Fax. +873-761970 487
marinka.baumann@qandil.org
www.qandil.org

INNEHÅLL

1	QANDILS SYFTE	3
2	STYRELSEN	3
3	REVISORER OCH VALBEREDNING	3
4	IRAK OCH QANDIL ÅR 2005	4
5	VERKSAMHETEN I SVERIGE	6
5.1	FÖRENINGSVVERKSAMHET	6
5.2	INFORMATION	6
5.3	LEDNING, ADMINISTRATION OCH PERSONAL	7
6	VERKSAMHETEN I IRAK	7
6.1	VATTEN OCH SANITET	7
6.2	URBAN OCH LANDSBYGDSTEKNISK UTVECKLING.....	8
6.3	HÄLSOPROGRAMMET	9
6.4	SOPHANTERINGSPROGRAMMET.....	10
6.5	HUMANITÄRA INSATSER.....	11
6.6	UTVECKLING, KOORDINERING OCH STÖD	12
6.7	LEDNING, STÖD OCH PERSONAL	12
7	INVESTERINGAR	14
8	STYRELSENS ARBETE UNDER ÅRET	14
9	SLUTORD	14
10	EKONOMISK REDOVISNING 2005	15
10.1	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	15
10.2	RESULTATRÄKNING	15
10.3	BALANSRÄKNING	16
10.4	TILLÄGGSUPPLYSNINGAR.....	17
10.5	NOTER.....	17
10.6	REVISIONSBERÄTTELSE.....	21

1 Qandils syfte

Qandil är en ideell förening (org.nr 802401–6845) som har till syfte att bedriva biståndsverksamhet i Irak för att befrämja ekonomisk och social utveckling och utjämning bland det irakiska folket och en demokratisk samhällsutveckling i landet, med tonvikt lagd på återuppbyggnads- och utvecklingsbistånd, vilket inte utesluter humanitära insatser att befrämja de irakiska flyktingarnas återvändande och deras rehabilitering i Irak att informera opinionsbildare om förhållandena i Irak och om Qandils biståndsverksamhet.

2 Styrelsen

Qandils styrelse hade under år 2005 följande sammansättning:

Gustaf von Essen, ordförande
Marianne Andersson, vice ordförande
Erik Cornell
Conny Fredriksson
Lisbeth Olofsdotter-Arvidsson
Lisa Pelling
Gösta Persson
Samtliga har varit ordinarie ledamöter.

42 % av styrelsens ledamöter var kvinnor.

Styrelsen har under året hållit 4 möten, samtliga protokollförda.

3 Revisorer och valberedning

Ordinarie auktoriserad revisor har varit aukt. Revisor Kerstin Malmaeus (Öhrlings) med ersättare från revisionsbyrå.

Verksamheten i Irak granskas av Patrik Norinder och Kerstin Malmaeus.

Till valberedning för 2005 valdes Inger Josberg och Åsa Andersson.

4 Irak och Qandil år 2005

Tre viktiga politiska tilldragelser har utmärkt året 2005 – parlamentsvalet i januari, tillkomsten av en konstitution och nytt val till en lagstiftande församling i december. Talibani valdes till landets förste folkvalda president och Jafaari till premiärminister. Den nya konstitutionen antogs den 15 december och utgör en plattform för det fortsatta samhällsbygget.

I den kurdiska enklaven i norra Irak antogs ett beslut om att förena den politiska administrationen till Erbil och en process sattes igång som pågick året ut och fortsatte in på nästa år. Barzani valdes till president. Svårigheterna man mött med att förena de två politiska partierna – PUK och KDP – har bestått i att enas kring de viktiga ministerposterna. Detta är en process som förmodligen kommer att ta tid.

Irak är under kraftig omvandling, på väg från decennier av krig och konflikt till ett land under återuppbyggnad, dock under ständiga terrordåd i landets centrala region mellan Sunni och Shia araber. Bristen på säkerhet framförallt i Baghdad området har accelererat under året och antagit en allvarigare ton. Den USA-ledda krigföringen, med hjälp av en koalition mellan flera länder, utgör ett säkerhetsproblem för människor i de områden som fortsatt är mål för bombattacker, byraider och husrannsakingar. Kriget skördar inte bara militära stridande offer utan även offer inom civilbefolkningen. Amerikanska övergrepp har dokumenterats i Abu Ghraibfängelset i Baghdad. Den kurdiska enklaven har kunnat åtnjuta en mera tryggad tillvaro med hjälp av inhemsk arme och polis. Turkiska och iranska byggföretag har etablerat sig i regionen och tagit del av byggboomen. Emellertid har ett antal bombdåd inträffat under april-juni¹ i Erbil. Målen har främst varit politiska och inte riktade mot internationella organisationer. Dock finns ett hägrande orosmoln och det är ”Kirkuk-frågan”. Kurderna ser gärna den oljerika Kirkuk som en del av den kurdiska regionen men Baghdad har en annan syn.

En tydlig trend under året var dock att de bilaterala givarna blivit alltmer intresserade att kanalisera sina medel via Irakfonderna² hellre än via NGO-r. De består av två fonder som administreras av FNs utvecklingsprogram UNDP och Världsbanken. Ett exempel är Sidas stöd med 80 miljoner kronor till ”FN”.³ Kritik har riktats mot de höga administrativa kostnaderna inom FN och säkerhetsaspekten eftersom organisationen har svårighet med uppföljning och utvärdering av projekt pga. begränsad rörelsefrihet för FN-personal. Argumenten har varit att det är mera kostnadseffektivt att satsa medel på NGO-r som verkar i regionerna och har större rörelsefrihet samt mindre administrativa kostnader eller säkerhetsutgifter. Därmed frigörs mer medel till själva projekten.

Qandil har fortsatt att spela en viktig roll inom programmen vatten och sanitet, urban och landsbygdsutveckling, hälsa, sophantering och humanitära insatser. Qandils vatten och sanitetprogram har i stort sett drivits som tidigare med stöd till över 20 000 personer,

¹ Den 29 april, 4 och 26 maj samt 20 juni inträffade bombdåd i Erbil.

² International Reconstruction Fund Facility for Iraq (IRFFI) är en ny mekanism som internationella givarsamfundet inrättat för återuppbyggnad i Irak.

³ Sida, ”Storsatsning på Iraks återuppbyggnad”, pressmeddelande 27 okt 2004.

inkluderat både minoriteter, flyktinggrupper, araber och kurder bosatta i Erbil, Mosul och Salahadin provinserna. Urban och landsbygdsutvecklingsprogrammet har i huvudsak varit engagerat i vägarbete, elinstallation, hus- och skolbygge. Inom hälsoområdet har Qandil fortsatt i Dohuk, Mosul och Kirkuk provinserna med mobila hälsoteam och primärvårdskliniker. Primärvårdsklinikerna erbjuder flyktinggrupper hälso- och sjukvårdstjänster. I sopheringsprogrammet har Qandil främst arbetat i två distrikt i Sulemania provinsen, där organisationen har stärkt kommunens verksamhet. Dock har programmet varit under diskussion internt inom Qandil och med kommunen att förändra upplägget till att omfatta hela systemet och inte enbart ett delmoment av kommunens verksamhet. Qandils humanitära insatser har i huvudsak omfattat flyktingsinsatser i form av flyktingläger i Kawa och Makhmur samt mobila hälsoteam i avgränsade trakter, där avsaknaden av primärvårdskliniker är ett faktum. Qandil har varit verksam i de sex norra provinserna – Dohuk, Erbil, Sulemania, Mosul, Kirkuk och Salah al-Din. Våra målgrupper har varit marginaliserade grupper såsom minoritetsfolk och flyktinggrupper (interna, återvändande och övriga flyktingar), och majoritetsfolk (araber och kurder). Qandil har riktat sin verksamhet till medelstora städer och landsbygd.

Qandil har bibehållit sin roll som UNHCR: s största implementeringspartner i norra regionen. I maj beslutades det att flyktinglägret i Al Tash nära Ramadi (154 km väster om Baghdad) skulle stängas. De iransk-kurdiska flyktingarna skulle förflyttas norrut till Sulemania. Antal familjer var ca. 520. Detta ledde till två stora kontrakt – registrering av nyanlända i Sulemania och Kawas temporära flyktingläger i Erbil provinsen. I slutet av året ändrades dock det tidigare antagna beslutet att stänga flyktinglägret till att låta kvarvarande flyktingar bo kvar i Al Tash i egen regi och ansvar. Dock hade omkring 1497 flyktingar flyttat till Sulemania, en del av dessa rehabiliterades till Iran, andra bosatte sig i Kawa som f ö hade tagit emot 196 flyktingfamiljer⁴ från Al Tash. Majoriteten stannade dock i Sulemania och Erbil provinserna. Det pågående projektet i Barika för iransk-kurdiska flyktingar utökades med ytterligare 100 hus, vatten- och avloppssystem.

Det turk-kurdiska flyktinglägret i Makhmur har haft fortsatt stöd från UNHCR genom Qandil.

Qandils stora dammbygge slutfördes år 2004 och invigningen av Chaq Chaq dammen iscensattes den 5 juli 2005. Projektet var ett samarbete mellan Qandil och lokala myndigheter i Sulemania. Finansiella medel kom från Sida och kurdiska myndigheter i Sulemania. Sverige deltog i invigningsceremonin genom den svenska utsända ambassadören för Irak Karin Roxman och Johan Norqvist från Sida.

En viktig diskussion pågick under 2005 om inriktningen på Qandils fortsatta verksamhet, dvs. att gå från humanitära insatser till sådana som riktar sig mot utveckling. Qandil har genom åren genomfört en rad utvecklingsprojekt dock har de humanitära insatserna varit tongivande pga. säkerhetssituationen i landet och biståndsgivarnas Irakstrategi. Emellertid har man insett att norra Irak inte bör inräknas i samma säkerhetskategori som övriga landet. Behov av utveckling är mer relevant än humanitära insatser, varpå Qandil

⁴ 1221 flyktingar bodde i Kawas temporära flyktingläger i slutet av 2005.

gradvis har fasat ut sådana aktiviteter. Dock kvarstår de humanitära insatserna under den gröna linjen pga. försämrat säkerhetsläge.

Insatserna i Irak nådde en kostnadsbudget på ca 6,4 miljoner USD⁵. Våra främsta givare har varit Sida, UNHCR, UNDP, IOM och den regionala regeringen.

5 Verksamheten i Sverige

5.1 Föreningsverksamhet

Antalet medlemmar

Totala antalet giltiga medlemmar var vid årets slut sju. Dessa utgör Kurdiska Riksförbundet, IRS Irakiska Riksförbundet, KDP, UKMR, SKKMR Stockholms lokalförening, Olof Palmecenter och IM Lund.

Årsmötet

Årsmötet hölls i Uppsala den 15 juni. Det totala antal närvarande medlemmar var tolv. Övriga närvarande var åtta personer. Under årsmötesförhandlingen presenterades förslaget till reviderade stadgar. Förslag till ändring kom upp och lades till handling. Årsmötet ställde sig enhälligt bakom reviderade stadgar med föreslagna ändringar.

5.2 Information

Qandil har länge saknat en informationsavdelning eller informatör, vilket gjort att avsaknad av tryckmaterial inte prioriterats. Dock har diskussioner först att trycka en sådan för att användas i kontakter med olika biståndsgivare. Detta är något som bör prioriteras nästa år eftersom Qandil kommer satsa mer på marknadsföring av sin verksamhet till nya och gamla biståndsgivare.

Hemsidan

Hemsidan blev färdigställd under 2005. Den nya sidan lanserades i september och ger möjlighet för Qandil att använda det som ett verktyg i rekryteringar både i Irak och Sverige. Uppdatering av sidan skall ske via huvudkontoret i Uppsala. Här pågår dock en utveckling som syftar till att göra sidan ännu smidigare.

⁵ Sida – 13 miljoner kronor, UNHCR – 4 miljoner USD, UNDP – 443 626 USD, och IOM – 182 665 USD.

5.3 Ledning, administration och personal

Alla fasta tjänster på huvudkontoret var besatta under året. Qandils ordförande har fungerat som kanslichef på deltid.

På den administrativa sidan fanns en heltidstjänst som biståndssekreterare och administratör.

Huvudkontoret har varit det minsta kontoret. I huvudsak har tyngden på Qandils verksamhet lagts på Irakkontoren. Dock har tydliga diskussioner förts att stärka hemmakontoret med ytterligare en heltidstjänst som riktar sig mot programverksamhet och kontakter med Sida.

6 Verksamheten i Irak

Qandils utvecklingssamarbete bedrevs under året i sex provinser. Det administrerades via ett centralt kontor i Erbil, två fältkontor belägna i Dohuk och Sulemania provinserna, fyra underkontor i Makhmur, Tikrit, Kawa och Barika.

Verksamheten i Irak är uppdelad i fem program: vatten och sanitet, urban och landsbygdsteknisk utveckling, hälsa, sophantering och humanitära insatser. Därutöver finns en programkomponent som griper in i de stora programmen: enheten för statistik/utvärdering. Enheten för landsbygdsutveckling fungerar även som en stödenhet till de övriga programmen.

Integration och samarbete har utvecklats i 2005 års verksamhet, framförallt mellan kontoren och Erbilkontoret. En extern utvärdering av Qandils fältverksamhet i Barika har gjorts under året.

6.1 Vatten och sanitet

Sedan 1992 har Qandil konstruerat vattenprojekt, vilket sammanlagt har kommit ca. 1,9 miljoner människor till del. Brist på tillgång av rent dricksvatten och spridning av diarrésjukdomar är genomgående i Irak. På grund av ökad befolkningstillväxt i städer har vattensystem inte kunnat möta de nuvarande behoven eftersom man har otillräcklig kapacitet. Dessutom har man inte löst ansvarstagandet mellan myndigheter och lokalsamhället när det gäller underhåll av vatten- och sanitetssystem. Många gånger har man lagt ansvar på lokalsamhället som inte erhållit utbildning i skötsel och underhåll, varpå system förfallit. I allt Qandils vatten- och sanitetsarbete är lokalbefolkningens deltagande i synnerhet av stor vikt. Qandil har fört diskussioner med biståndsgivare och myndigheter att investera i projekt som renar avloppsvatten och sedan återanvänds eftersom sådana projekt är få i norra Irak. Torkan har också bidragit till att många

vattendrag och källor torkats ut eller minskat i volym. Irak har två stora floder – Tigris och Eufrat – som flyter in i Syrien och Turkiet och som varit källa till oenighet när det gäller resurshantering. Vattenmängden i floderna för Iraks del har minskat pga. dammbyggen i dessa länder.

Brunnsprojekt

Under 2005 konstruerades 5 nya brunnar med pumprum varav två brunnar låg i Salah al-Din och tre i Mosul provinserna. De tre brunnarna i Mosul betjänar en befolkning på ca. 13 000 som bor i Shekhans kollektivstad. Befolkningen tillhör den religiösa minoritetsgruppen Yazidian. I anslutning till varje brunnprojekt utbildar Qandil ett antal personer i hur man underhåller brunnar och pumpar. Verksamheten är knuten till lokalsamhället för att förbättra det långsiktiga underhållet. Dessutom ges hälsoutbildning i vattenhygien och hur vattenburna sjukdomar sprids för en bättre folkhälsa.

Vatten- och avloppssystem

Under året har Qandil arbetat med 7 olika projekt för vatten- och avloppssystem i Mosul och Erbil provinsen. Målgruppen har varit marginaliserade grupper såsom minoritetsfolk, återvändande och interna flyktingar samt turk-kurdiska flyktingar i Makhmur distriktet.

6.2 Urban och landsbygdsteknisk utveckling

Irak har genomgått en snabb omfördelning av befolkningen från landsbygd till städer. Växande städer innebär omfattande omställningar för myndigheter när det gäller infrastruktur och miljöproblem. Bristen på bostäder, arbete, vatten, elektricitet, sophantering är bara några problem. Qandil har en enhet för urban och landsbygdsutveckling för byggverksamhet, rehabilitering av skolor, kliniker, brunnar och andra konstruktionsinriktade aktiviteter. Enheten samordnar och stöder arbeten i de olika kontoren. Det övergripande syftet med enheten är att bistå Qandils vatten och sanitet, hälsoprogram, sophanteringsprogram och humanitära insatser genomförs inom ramen för dessa program.

Bostäder

Qandil har under året påbörjat ett bostadsbygge med 100 nya bostäder till iransk-kurdiska flyktingar i Barika. I samarbete med lokala myndigheter görs vägarbete och utbyggnad av elnätet samt vatten- och avloppssystem. Projektet finansieras av UNHCR och kommer att avslutas först nästa år.

Vägarbete

Vägar i Irak är ofta dåligt byggda och underhåll är minimal. Myndigheter utkontrakterar arbetet till företag som utför dåliga jobb. Landsvägar är antingen undermåliga eller icke existerande. Qandil genomförde ett omfattande vägarbete av en avfartsväg på 7,5 km i Barazi, Mosul. Arbetet påbörjades året tidigare och fick sitt avslut år 2005.

Utbyggnad av elnät

Behov av elektricitet är enorma både i städer och landsbygd. Myndigheterna förser inte sina invånare med 24 timmars elförsörjning utan varje hushåll får ordna med egen generator om man önskar ha elektricitet dygnet runt. Statströmmen varierar mellan vinter och sommar men är ungefär ca 5-6 timmar/dygn. I landsbygden är det färre timmar. Dragna elledningar i städer och landsbygd följer inte internationella standard utan kan vara "hemmasnickrade" ibland och följa ett klart mönster: "kortaste vägen till mottagaren". Qandil har byggt ut elnätet i anslutning till vattenprojekt i två kollektiva städer i Mosul. Den ena med 13 000 invånare och den andre med ca. 2200.

Skolbygge

I Irak saknas skolbyggnader för många klasser. Primärskolorna undervisas ofta i två eller tre skift. Många klasser har ca. 50-70 elever trots att maximigränsen är ca. 25 elever per klass. Omkring 60 000 barn börjar i skolan varje år. Under 2005 byggdes 1 primärskola och 1 sekundärskola reparerades. Det nya skolbygget låg i Albu Rayash, Salah al-Din provinsen, och bestod av 6 klassrum. Befolkningen är Sunni araber och ca. 90 familjer är bosatta i området. Säkerhetssituationen här är instabil varför projektuppföljning och utvärdering var svår för Qandil. Reparation av sekundärskolan i Barika betjänar iransk-kurdernas flyktingbarn.

6.3 Hälsoprogrammet

Qandils hälsoarbete har lyckats nå ut till ca. 900 000 människor. Hälsosituationen i Irak är en utmaning och skiljer sig något mellan olika regionala delar av landet. Det gemensamma dock är att det är brist på hälsoutbildning för sjukvårdspersonal och patienter, familjeplanering, vaccinationsenheten, mödra- och barnavårdsavdelningen på kliniker är få. Läkemedel säljs på sjukhus, kliniker och privata apotek utan någon form av läkemedelskontroll. Informationssystem i hälso- och sjukvården saknas. Barnmorske- och sjuksköterskeutbildning behöver stärkas. Många sjukhusbyggnader är dåligt underhållna och tillgång till medicinsk utrustning är minimal. Medellivslängden är endast 59 år.⁶ Den vanligaste dödsorsaken för barn under fem år är diarrésjukdomar orsakade av dåligt vatten.⁷

Hälsoministeriet i de kurdiska enklaverna samlades i april för att granska systemet eftersom det finns ett behov för en ny reform.

Qandils hälsoprogram är bekostat av Sida och UNHCR.

Mobila hälsoteam

Våra mobila hälsoteam är verksamma i områden där bristen på säkerhet är en del av vardagen - Mosul och Kirkuk. I Kirkukdistrikten bedriver våra team hälso- och

⁶ UNICEF, "At a glance: Iraq, Statistics", 4/12/2006.

⁷ Ministry of Health, "Health in Iraq: A Brief review of the current health situation and the challenges facing health development in Iraq", August 2004.

sjukvårdstjänster i trakter som annars inte skulle få del av sådan service eftersom primärvårdskliniker saknas. Qandil samarbetar tillsammans med hälsoministerierna för att identifiera sjukvårdsbehoven och sjukdomsmönstren i dessa trakter. Vi har totalt 9 mobila hälsoteam.

Klinikverksamheten

Antalet primärvårdskliniker har begränsats till två. Båda klinikerna är belägna i flyktingläger, den ena i Fayda (Dohuk), den andre i Makhmur (Mosul). Fayda kliniken ger service till ca. 600 interna flyktingfamiljer som tillhör den religiösa minoritetsfolket Yazidian. De är bosatta i ett f.d. militärläger. Makhmur kliniken betjänar de turk-kurdiska flyktingarna med basal hälso- och sjukvård, framförallt mödra- och barnhälsovård.

Det var tänkt att klinikverksamheten skulle utökas under 2005 med hanteringen av ytterligare 65 primärvårdskliniker som finns i Kirkuk provinsen. Dock har programmet inte kommit igång pga. att Sida gav sitt godkännande till Qandils ansökan så sent som oktober. Verksamheten kommer att sättas igång 2006.

Handikapp programmet

Qandil har i samarbete med IM utarbetat en plan i Erbil provinsen att integrera fysiskt handikappade barn till skolsystemet. Arbetet innebär att handikappanpassa primärskolor och träna lärare. Qandil har antagit en policy att varje skolbygge skall vara handikappvänlig så att dessa barn inte exkluderas från utbildningsmöjligheter. Många föräldrar med fysiskt handikappade barn låter barnen vara hemma istället för att skicka iväg dem till skolan. Orsakerna är många men bottnar mycket i okunskap. Programmet var tänkt att starta under 2005, men pga. försenade Sida medel kommer det att startas först under 2006.

Kurs i mödra- och barnhälsovård

I samarbete med Kirkuks hälsoministerium på provinsnivå utarbetades ett förslag att ge en kurs i mödra- och barnhälsovård till sjukvårdspersonal på primärvårdsklinikerna i Kirkuk provinsen, främst läkarpersonal. Lärarna skulle tas från läkarpersonalen på distriktssjukhusen. Förslaget diskuterades med Unicef och projektförslaget godkändes. Emellertid kom Qandils registrering som organisation inom Unicef att försena utförandet av projektet. Det är numera under behandling. Därmed kommer projektet inte att sättas igång förrän år 2006.

6.4 Sophanteringsprogrammet

Avfall är ett stort problem i Irak. I många platser man kommer till ser det ut som en sopstation. Hushållsavfall slängs i naturen utan betänkligheter och avlagda bildäck likaså som sedan bränns upp. Kommuner har kommit till korta med sophanteringen i och med ökad tillväxt i städer. Brist på personal, medel, utrustning, alternativa metoder i avfallshantering, ökat ansvar till konsumenter och producenter samt planering är bara några problem som myndigheter brottas med. Folk har inte tränats i ett miljövänligt tänkande.

Qandil har under året bistått två kommundistrikt i Sulemania med sophantering. Projektet har finansierats av UNDP. Vårt ansvar har främst riktats till att stärka kommunerna med personalresurser för att myndigheten skall kunna hantera de växande sophögarna i främst två städer – Arbat och Said Sadiq. En viktig diskussion har förts med myndigheten att granska systemet i dess helhet för att komma till rätta med själva kärnan av problemet. Samma diskussion har även förts med biståndsgivare. Ty en mera hållbar och långsiktig utveckling kan bara ske genom att hela sophanteringssystemet beaktas.

6.5 Humanitära insatser

Krig och naturkatastrofer har kännetecknat Irak under en längre tidsperiod vilket har gjort att humanitärt bistånd varit den form av hjälp som internationella givarsamfundet erbjudit landet. Qandil startade sin verksamhet 1992 och har drivit sitt arbete genom väpnade konflikter och katastrofliknande förhållanden. Styrkan i organisationen ligger i att snabbt kunna anpassa sig till situationen. Dock har humanitära insatser i de kurdiska enklaverna minskat mot tidigare medan den kvarstår söder om demarkationslinjen.

Kawa flyktingläger

Qandil fick i uppdrag av UNHCR att ordna med ett temporärt flyktingläger i Kawa, Erbilprovinsen, för att ta emot iransk-kurdiska flyktingar från Al Tash nära Ramadi. I samarbetet med myndigheterna igångsattes en rad aktiviteter för att ta emot flyktingströmmen. Tält sattes upp, en primärvårdsklinik fullt utrustad, vatten- och sanitetsanläggningar, soptunnor distribuerades ut vartefter människor flyttade in. I slutet av året hade ca. 1221 personer anlänt. Qandil borrade tre brunnar, distribuerade mat och bränsle samt gav finansiellt stöd.

Makhmur flyktingläger

UNHCR genom Qandil har fortsatt ge stöd till de turk-kurdiska flyktingarna i Makhmur genom att konstruera vatten- och avloppssystem, igångsätta sophantering, driva primärvårdskliniken, stödja skolverksamheten och andra samhällstjänster.

Flyktinghjälp

Fortsatt finansiellt stöd har givits till iransk-kurdiska flyktingar boende i Sulemania provinsen. Dessa bor kringspidda och anlände till norra Irak efter 1979 samt andra Gulfkriget. De var de första grupperna från Al Tash flyktingläger som flyttade norrut.

Bostäder

Många människor har fått fly från sina hem under mycket svåra förhållande. Eftersom läget i norr stabiliserats har numer flertal familjer återvänt till sina byar, dock har många byar förfallit eller förstörts. Qandil har tillsammans med UNOPS under året bistått 51 återvändande kurdiska familjer och interna flyktingar i Makhmur/Gwer, Mosul provinsen, genom att använda sig av en modell som baseras på att människor bygger sina hus själva med viss teknisk assistans från Qandil.

6.6 Utveckling, koordinering och stöd

Utöver de fem programmen finns en komponent som griper in i de stora programmen: enheten för statistik/utvärdering. Denna enhet har varit till stor nytta för Qandil eftersom tillförlitlig statistik är svåråtkomligt eller icke existerande.

Två andra viktiga stödfunktioner bör kanske beaktas i framtiden och det är information och planering. En planeringsenhet skulle i huvudsak stödja platschefen och ledningsgruppen i ansökningar (anbud) och rapporter. Informationsavdelning skulle ansvara för all tryckmaterial och integrera informationsarbetet vid de olika kontoren.

6.7 Ledning, stöd och personal

Ledning och administrativ stöd innefattar ledningsfunktionen samt enheterna för finans, administration och logistik på det centrala kontoret i Erbil samt vid fältkontoren i Dohuk och Sulemania, inklusive underkontoren i Makhmur, Tikrit, Kawa och Barika.

Ledning

Den centrala ledningen i Erbil bestod under året av fyra personer: platschefen, vice platschefen, två fältkoordinatörer. Vid året slut var alla poster i ledningsgruppen besatta. I gruppen fanns två kvinnor och en person var irakier.

Qandils fast och projekt anställda personal vid kontoren i Irak december 2005.

	Erbil ⁸			Sulemania ⁹			Dohuk			Totalt		
Kategori	M	K	M/K	M	K	M/K	M	K	M/K	M	K	M/K
Irakier	91	9	100	30	3	33	11	0	11	132	12	144
"Expat"	2	1	3	0	1	1	0	0	0	2	2	4
Totalt	93	10	103	30	4	34	11	0	11	134	14	148

Av all personal som arbetar för Qandil i Irak är 97 % irakisk.

⁸ Erbil inkluderar Makhmur, Kawa, och Tikrit underkontor.

⁹ Sulemania inkluderar Barika underkontor.

Administration

Den administrativa enheten ger organisationen service inom områdena allmän administration, IT, logistik, telefoni, post- och kurirservice, säkerhet, resor (t ex visumhantering, biljettbokning), boende för utländsk personal och gäster, samt annan service.

Säkerheten för de anställda har varit en viktig fråga. Olika åtgärder har vidtagits för att förstärka den, såsom nyanställning av en säkerhetsansvarig, utöka säkerhetspersonal, utbildningar i säkerhetsfrågor samt bättre kommunikationssystem.

Personal

Ledningsgruppen sköter rekrytering och vidareutbildning av lokal personal samt arbetar med anställningsvillkor och personalfrågor i övrigt. Qandil har haft svårt att rekrytera teknisk personal pga. höga marknadsmässiga löner. Efter lönerevision vid halvårsskiftet underlättades rekryteringen av teknisk personal såsom civil ingenjörer.

Totalt arbetade vid årsslutet 148 personer vid kontoren. Den klart största personalgruppen utgörs av administrationens säkerhets-, service-, logistikpersonal och projektanställda. Av de fast anställda var 9 % kvinnor. 97 % av personalen var av irakisk nationalitet.

Kompetensutveckling på alla nivåer har en prioritet. Denna sker dels i det dagliga arbetet, dels genom kurser som arrangeras av Qandil-kontoren. En del anställda deltar i externa utbildningar. Detta är ett område Qandil vill vidareutveckla mera och se vilka möjligheter som finns av interna och externa resurser.

Finans

Finansenheten vid Erbil och övriga kontor sköter organisationens transaktioner, bokföring och rapportering i enlighet med kraven från lagstiftning, revisorer, givare, Qandils styrelse och ledning. Verksamheten sköts i nära samarbete med huvudkontoret. Rapportering sker regelbundet till styrelsen enligt fastställd plan.

Logistik

Logistikeneheten ombesörjer inköp, transporter, lagerhållning av material och underhåll av Qandils fordon.

Fältkontoren

Kontorens ledningsstruktur i Dohuk och Sulemania omfattar ledning, administration, finans och programverksamhet. De samarbetar med och får stöd av motsvarande funktioner vid Erbilkontoret för att driva programverksamhet. Ett av kontoren leds av en fältkoordinator, som för närvarande är icke-irakier, och det andra kontoret leds av vice platschefen, som är irakier.

7 Investeringar

Sverige. Huvudkontoret i Uppsala har utrustats med en stationär och en bärbar dator, skrivare och en mobiltelefon med abonnemang.

Irak. Möbler, bärbara och stationära datorer har övertagits från UNHCR. IT-utrustningen har förnyats.

8 Styrelsens arbete under året

Under året utarbetade styrelsen, i samarbete med platschefen, förslag till nya stadgar och verksamhetsplan att presenteras årsmötet 2005. Stadgarna och verksamhetsplan antogs av mötet.

Bidrag från Sidas humanitära biståndsfond kommer i framtiden att utgå och istället kommer Qandil fortsättningsvis att föra dialog med INEC avdelningen på Sida.

9 Slutord

I denna verksamhetsberättelse framgår att Qandil är inne i ett mycket dynamiskt skede. Vi ser att de humanitära insatserna i den kurdiska enklaven inte längre är lika tongivande som förut. Efterfrågan på utvecklingsbistånd är större hos myndigheter, och biståndsgivare börjar sakta ändra sin uppfattning om vilken typ av bistånd man bör ge. Dock kvarstår humanitära insatser under den gröna linjen vilket inte får glömmas bort.

Qandils biståndsinsatser i Irak har under året ökat markant. I siffror är vi nu uppe i en volym av ca 51 miljoner kronor. Denna utveckling ställer stora krav på organisationens professionalism. Det handlar såväl om årsmötenas och styrelsens strategiska och övergripande beslut som hur biståndet hanteras av kansliet i Uppsala och genomförs i Irak.

Styrelsen vill rikta ett stort tack till Qandils engagerade personal både på kontoren i Uppsala och Erbil under ledning av Qandils platschef, till personalen i fält, varav det helt dominerande andelen utgörs av irakier, samt till medlemmar i Qandil som på sin fritid lägger ner stort engagemang för att bistå det irakiska folket.

Gustaf von Essen
Ordförande för Qandil

10 EKONOMISK REDOVISNING 2005

Styrelsen för Qandil får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2005.

10.1 Förvaltningsberättelse

Verksamhet

Qandil är en svensk fristående ideell förening vars syfte är att bedriva humanitär biståndsverksamhet bland kurder och andra minoriteter i Irak. Föreningen har 7 st. organisationer som medlemmar och har sitt säte i Uppsala, Sverige.

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

10.2 Resultaträkning

	<i>Not</i>	<i>2005-01-01 2005-12-31</i>	<i>2004-01-01 2004-12-31</i>
Bidrag Sida		6 810 759	8 437 664
Bidrag UNHCR		24 613 679	24 272 901
Bidrag övriga		3 383 727	165 120
Ändamålskostnader	1	-34 051 893	- 32 198 242
Administrationskostnader		-613 907	- 675 288
Verksamhetsresultat	2,3	142 365	2 155
Resultat från finansiella investeringar			
Räntekostnader och liknande resultatposter		-330	166
Resultat efter finansiella poster		142 035	2 321
Årets resultat		142 035	2 321

10.3 Balansräkning

	<i>Not</i>	<i>2005-12-31</i>	<i>2004-12-31</i>
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Inventarier	4,5	42 995	36 263
Summa anläggningstillgångar		42 995	36 263
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Bistånd för redovisning till bidragsgivare		53 859 668	52 630 469
Övriga fordringar		17 215	41 982
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6	1 189 105	1 364 750
		55 065 988	54 037 201
Kassa och bank		18 733 926	14 011 328
Summa omsättningstillgångar		73 799 914	68 048 529
Summa tillgångar		73 842 909	68 084 792
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	7		
<u>Balanserat kapital</u>			
Balanserat resultat		-621 220	-623 541
Årets resultat		142 035	2 321
		-479 185	-621 220
Summa eget kapital		-479 185	-621 220
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		0	21 042
Skuld Sida		20 679 019	22 146 576
Skuld UNHCR		48 664 745	40 729 248
Skuld till andra bidragsorganisationer		4 058 571	1 387 859
Övriga skulder		46 394	3 852 736
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	873 365	568 551
		74 322 094	68 706 012
Summa eget kapital och skulder		73 842 909	68 084 792
Ställda säkerheter		Inga	Inga

Ansvarsförbindelser

Inga

Inga

10.4 Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs. Orealiserade kursvinster på långfristiga fordringar och skulder har avsatts till en valutakursreserv. Övriga kursdifferenser har belastat årets resultat.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

10.5 Noter

1 Bidrag från UNHCR

Beloppen anges i USD

Restbelopp kvar från föregående år	858 165	1 546 485
Erhållit från UNHCR	2 932 934	2 641 338
Återbetalat till UNHCR	-227 796	0
Medel som förbrukats under året	-2 406 548	-3 329 658
	1 156 755	858 165

2 Anställda och personalkostnader

	2005	2004
Medelantalet anställda		
Kvinnor	1	1
Löner, ersättningar och sociala kostnader		
Löner och andra ersättningar till styrelse	19 200	28 800
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	174 117	150 779
Pensionskostnader till övriga anställda	12 731	108 564
Övriga sociala kostnader	56 568	142 738
	262 616	430 881

Därutöver har 144 (132 män och 12 kvinnor) st. inhemsk personal samt 4 (2 män och 2 kvinnor) st. internationell personal i Irak arbetat inom olika projekt.

3 Avskrivningar

Inventarier i Norra Irak kostnadsförs direkt.

Inventarier i Sverige skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier och verktyg 20 %

4 Inventarier

	2005-12-31	2004-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående anskaffningsvärde	176 503	176 503
Inköp	22 099	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	198 602	176 503
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Ingående avskrivningar enligt plan	-140 240	-127 236
Årets avskrivningar enligt plan	-15 367	-13 004
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-155 607	-140 240
Utgående planenligt restvärde	42 995	36 263

5 Inventarier i Norra Irak

Inventarier i Norra Irak kostnadsförs direkt

	2005-12-31	2004-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 304 816	2 248 733
Inköp under året	0	56 083
Ingående direkt kostnadsfört	-2 304 816	-2 248 733
Direkt kostnadsfört	0	-56 083
	0	0

6 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2005-12-31	2004-12-31
IDA	2 502	2 502
Administrationsbidrag SIDA 2003	0	590 880
Administrationsbidrag SIDA 2004	566 625	677 745
Administrationsbidrag SIDA 2005	494 745	0

Hyra	23 647	64 200
Försäkringar	21 652	24 333
Diverse	15 965	5 090
Omräkning löneskatt utlandspersonal	63 968	0
Utgående balans	1 189 104	1 364 750

7 Eget kapital

	2005-12-31	2004-12-31
Ingående balans	621 220	623 541
Årets resultat	-142 035	-2 321
	479 185	621 220

8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2005-12-31	2004-12-31
Upplupna semesterlöner	159 301	93 826
Upplupna sociala avgifter	11 203	7 928
Upplupna installationskostnader	175 000	175 000
Upplupen pension och löneskatt	0	100 508
Upplupna bokförings och revisionskostnader	80 000	101 000
Övriga upplupna kostnader	42 529	40 289
Reservation överskott UNOPS	110 792	0
Upplupna kostnader UNHCR	73 913	50 000
Reservation administrationsbidrag	220 626	0
	873 364	568 551

Stockholm

Gustaf von Essen
Ordförande

Eric Cornell

Lisbet Olofsdotter-Arvidsson

Marianne Andersson

Conny Fredriksson

Lisa Pelling

Gösta Persson

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har avgivits

Kerstin Malmaeus
Auktoriserad revisor

Patrik Norinder
Revisor

10.6 Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i The Qandil Project

Org nr 802401-6845

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i The Qandil Project för år 2005. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, *dock ej inom föreskriven tid*, och ger därmed en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Ordinarie årsmöte har inte hållits inom föreskriven tid. I övrigt har styrelsens ledamöter enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Uppsala 2006-10-26

Kerstin Malmaeus
Auktoriserad revisor

Patrik Norinder